

ФОНД ВІДДІЛУ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА ЛННБ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. СТЕФАНИКА: ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ, КІЛЬКІСНИЙ ТА ЯКІСНИЙ СКЛАД

Розглянуто особливості формування фонду з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства та інформаційної діяльності відділу бібліотекознавства ЛННБ України імені В. Стефаника. Особливу увагу присвячено видовому складу документів. Охарактеризовано форми і методи розкриття фонду.

Ключові слова: бібліотечний фонд, формування фонду, фондознавство, Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника.

Halevych O., Mudrokhа V.

COLLECTION OF LIBRARY SCIENCE DEPARTMENT IN VASYL STEFANYK NATIONAL SCIENTIFIC LIBRARY OF UKRAINE IN LVIV: HISTORY OF FORMATION, QUANTITATIVE AND QUALITATIVE COMPOSITION

This article considers some of the issues concerning of formation of library collection on library science, bibliography, book science, documentation and information activity of Library science department of Vasyl Stefanyk National scientific library of Ukraine in Lviv. Main attention is paid to species of documents. The characteristics of forms and methods of revealing of the Library science department's collection.

Keywords: library collections, forming of collection, document collection science, Vasyl Stefanyk National scientific library of Ukraine in Lviv.

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника є державним сховищем унікальних рукописних та друкованих пам'яток української книжкової культури, творів українського та зарубіжного мистецтва, інших документів, в яких зосереджено загальнонаціональний інформаційний потенціал на всіх видах носіїв інформації, що створюються в Україні та світі. Згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 1709 від 19.12.2001 р., 3 млн. 725 тис. од. зб. унікальних документів Бібліотеки віднесені до наукових об'єктів, що мають виняткове значення для української науки та визначено як національне надбання України.

Діяльність ЛННБ України імені В. Стефаника здійснюється в рамках Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27 січня 1995 року, який гарантує право громадян на вільний доступ до інформації, знань, залучення до цінностей національної та світової культури, науки та освіти, що зберігаються в бібліотеках.

Одним із основних завдань Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника від початку її заснування і до наших днів залишається забезпечення раціонального використання всіх документів, що становлять її фонд, а також найширший доступ до них усіх категорій читачів з науковою, пізнавальною, культурною, навчальною та виробничою метою.

Важливою складовою частиною бібліотечного фонду становлять документи з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства й інформаційної діяльності. З метою оперативного та якісного задоволення професійних потреб фахівців бібліотечно-інформаційної галузі, документи з названої тематики у провідних бібліотеках України виокремлено та на їхній основі сформовано спеціалізовані структурні підрозділи: кабінети, читальні зали, відділи бібліотекознавства. Історії створення, організації роботи даних структурних підрозділів присвячено такі праці:

Масловська С. М. «Бібліотекознавчий фонд НБУВ: формування та використання», Косяк С. «Організація роботи читального залу бібліотекознавчої літератури НБУВ у контексті підвищення фахового рівня бібліотечних працівників», Кунанець Н., Мудроха В. «Відділ бібліотекознавства», Глазунова Л. В., Скорик О. П. «Кабінет бібліотекознавства імені Л. Б. Хавкіної ХДНБ імені В. Г. Короленка: історія, сьогодення, перспективи», Капустіна Н. «З історії створення відділу бібліотекознавства Харківської громадської бібліотеки (до 100-річчя першого відділу бібліотекознавства в Україні)», Перепеча А. М. «Столетие первого библиотековедческого фонда», Подгайная А. В. «История становления и развитие традиций отдела библиотекведения в ХГНБ им. В. Г. Короленко», Рубан А. «Кабінет бібліотекознавства Державної науково-педагогічної бібліотеки України та його фонд видань кінця XIX – першої половини XX ст.».

Фонд відділу бібліотекознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника як складова частина фонду Бібліотеки почав формуватись з часу заснування кабінету бібліотекознавства у 1940 році [1]. Здійснивав керівництво кабінетом бібліотекознавства доктор польської філології Франц Францович Пайончковський, який займався формуванням фонду новоствореного підрозділу. Згідно з наказом директора Львівської філії Бібліотеки АН УРСР Т. Зеленка про обов'язкову передачу всіх бібліотекознавчих матеріалів з інших структурних підрозділів установи до кабінету бібліотекознавства, фонд кабінету активно поповнювався [2]. Ф. Ф. Пайончковський звертався у листах до провідних бібліотек СРСР: Академії наук УРСР, імені Леніна у Москві, імені Салтикова-Щедріна у Ленінграді, імені К. Маркса у Тбілісі та бібліотек навчальних закладів: Харківського бібліотечного інституту, Московського інституту бібліотекознавства, Московського державного університету з проханням надіслати дублети видань з питань бібліотекознавства, а також бібліотекознавчі матеріали.

Одним із напрямків діяльності новоствореного кабінету згідно «Положення про кабінет бібліотекознавства» визначалося «комплектування літератури та матеріалів з обсягу бібліотекознавства». «Комплектування кабінетської бібліотеки за спеціальним профілем ... бібліотекознавство (теорія, історія, організація, методи роботи, каталоги, типи бібліотек, бібліотечне законодавство), бібліотечне будівництво, бібліотечні плакати, бланки, формуляри, теорія, історія та методи бібліографії, методика роботи над книгою, газетою, журналом». Кабінет мав абетковий та систематичний каталоги книг [3, арк. 7].

У «Звіті з праці Кабінету бібліотекознавства за I чверть річчя 1941 р.» прозвітовано про стан комплектування бібліотеки кабінету. «Деякі бібліотеки /передовсім бібліотека Київського університету, бібліотека Моск. університету, бібліотека імені Маркса – Тбілісі, бібліотека імені Леніна – Москва/ прислали книжки і матеріали». «З відділу обробки кабінет одержав 288 книжок опрацьованих (увійшли тут книжки з обов'язкового примірника, обміну та частина з книгосховища «Оссолінеум»)» [4, арк. 29].

На даний час спеціалізований фонд відділу бібліотекознавства ЛННБ України імені В. Стефаника є складовою частиною фонду Бібліотеки та містить документи з питань бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства з 1945 року. Станом на початок 2015 року фонд відділу налічує 4409 од. зб. з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства та інформаційної діяльності, з яких книги становлять 2791 прим. (2680 назв).

У 2010 році з відділу бібліотекознавства до основного фонду було передано документи до 1945 року. Загальна кількість переданих видань становила 88 од. зб. та включала книги, продовжувані видання і періодику. Серед них видання з історії бібліотек та бібліотечної справи: Janczak J. «Biblioteka «Narodowego Domu» (Kraków, 1935), Барвінський Б. О. «Бібліотека і музеї «Народного Дому» у Львові 1849–1919 р.» (Львів, 1920), «Les bibliothèques de Lwów: aperçu sommaire» (Lwów, 1929), «Директиви про бібліотечну справу: збірка офіційних документів» (Київ, 1935), Лаппа-Старженецкая Е. А. «Государственные библиотеки на Западе: романские страны» (Ленинград, 1926), «Програми для бібліотечних шкіл: методи роботи з читачем» (Київ, 1939), Вуковський Л. «Biblioteki publiczne w Ukrainie Radzieckiej: szkic informacyjny» (Warszawa, 1937), Годкевич М. «Бібліографія, бібліотекар та книгар» (Харків, 1929), Балака Д. «Бібліотека в минулому: (культурно-історичний нарис)» (Київ, 1925), Сірополко С. О. «Короткий курс бібліотекознавства: історія, теорія та практика бібліотечної справи» (Львів, 1924).

Значну частину переданих видань становили бібліографічні покажчики, каталоги бібліотек, праці, присвячені дослідженню бібліотечних фондів: «Бібліотекознавство» (Київ, 1941), «Katalog Biblioteki Stowarzyszenia drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów dla Galicyi, Wielkiego Księstwa Krakowskiego i Bukowiny, pod nazwą «Ognisko» (Lwów, 1905), Свенціцький І. «Опис рукописів. Ч. 1, Кириличні пергаміни XII–XV вв.» (Львів, 1933).

Окремим актом було передано періодичні видання, серед яких: «Библиотековедение и библиография» (1930), «Библиотечное обозрение» (1919), «Журнал бібліотекознавства та бібліографії» (1927).

У 2013 році до фонду структурного підрозділу відділу основних книжкових фондів передано ще 6 видань, що вийшли друком до 1945 року.

Згідно «Положення про систему бібліотечного фонду» ЛННБ України імені В. Стефаника, формування фонду проводиться згідно з тематико-типологічним профілем комплектування Бібліотеки, джерелами поповнення фонду є всеукраїнський обов'язковий безоплатний примірник, передплата, купівля, книгообмін, дарунки.

Дослідження книжкового фонду відділу за мовними ознаками виявило 986 од. зб. українською мовою, значну частину видань складають документи англійською, французькою, німецькою, польською, сербською, чеською, словацькою, білоруською, болгарською, російською мовами.

Розстановка фонду відділу систематично-алфавітна, для систематизації документів застосовуються розділи таблиць УДК. Документний фонд відділу повністю відображено в електронному каталозі Бібліотеки та топографічному каталозі відділу.

Книжковий фонд відділу бібліотекознавства ЛННБ України імені В. Стефаника за цільовим призначенням представлено різноманітними видами документів: це офіційні, наукові, науково-популярні, науково-виробничі, виробничо-практичні, навчальні, довідкові видання.

У документному фонді відділу представлено значну частину довідкових видань, а саме: «Бібліотека в правовому полі» (уклад. С. Онищенко, 2010), «Довідник бібліотекаря» (1971, 1977), «Справочник библиотекаря» (під ред. А. М. Ванєєва, В. А. Мінкіної, 2006), «Наукові бібліотеки України» (уклад. А. А. Свобода та ін., 2004), «Бібліотеки України загальнодержавного значення: історія і сучасність» (голова редкол. О. С. Онищенко, 2007), «World Wide Web – стратегія ефективного пошуку» (уклад. І. С. Галєєва, 2001), «Бібліотеки Національної Академії наук України: історія і сучасність» (гол. ред. О. С. Онищенко, 2006), «Бібліотечна Україна» (уклад. О. Ф. Артемюк, Т. М. Слепцова, 1996), «Україна: путівник» (підгот. і упоряд. О. Зінкевич, В. Гула, 1993), Солоіденко Г. І. «Українська бібліотечна термінологія: становлення та основні етапи розвитку» (2010), Стрішенець Н. В. «Сучасна американська бібліотечно-інформаційна терміносистема: бібліотекознавчий аспект» (2011); серед довідкових видань значну частку займають словники: «Інформаційні ресурси: словник законодавчої та стандартизованої термінології», Стрішенець Н. В. «Англо-український словник-довідник бібліотечно-інформаційної термінології» (2004), «Англо-український тлумачний словник з бібліотечної справи та інформатики» (1999), Швецова-Водка Г. М. «Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики» (1998) та «Документознавство: словник-довідник термінів і понять» (2012) тощо.

У фонді відділу нараховується чимало монографій, серед яких Чуприна Л. А. «Оперативна інтернет-інформація в інформаційно-аналітичній діяльності бібліотек України» (2014), Горова С. В. «Інтернет-ЗМІ як об'єкт бібліотечної інформаційної діяльності» (2013), Кунанець Н. Е. «Інформаційно-бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність» (2013) та «Бібліотечна справа на західноукраїнських землях (XIII ст. – 1939 р.): консолідований інформаційний ресурс» (2011), «Електронні бібліотечні інформаційні системи наукових і навчальних закладів» (Спірін О. М. та ін., 2012), Лобузін К. В. «Технології організації знанневих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності» (2012), Медведєва В. М. «Становлення інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності інформаційно-аналітичних служб бібліотек: (на прикладі Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади НБУВ)» (2013), Маркова В. А. «Книга в соціально-комунікативному просторі: минуле, сучасне, майбутнє» (2010), Ярошенко Т. «Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки» (2010), Копанєва В. О. «Бібліотека як центр збереження

інформаційних ресурсів Інтернету» (2009), Сербін О. О. «Бібліотечно-бібліографічні класифікації: історична еволюція та сучасні тенденції розвитку» (2009) тощо.

Користуються попитом у користувачів нормативні виробничо-практичні документи (стандарти, положення, правила, пам'ятки, інструкції), а саме «Видання. Основні види: терміни та визначення: державний стандарт України: ДСТУ 3017-95...», «Рекомендації щодо складання бібліографічного опису в картках для каталогів і картотек: (у зв'язку з набуттям чинності ДСТУ ГОСТ 7.1:2006)», Paluszkiewicz A. «Format MARC 21 rekordu kartoteki haseł wzorcowych = MARC 21 format for authority record: zastosowanie w centralnej kartotece haseł wzorcowych NUKAT» (2009), «Правові та нормативні документи з видавничої справи: тематична добірка» (уклад. Плиса Г. М., 2010), «Організація роботи бібліотеки науково-дослідної установи Національної академії наук України: збірник документів і матеріалів» (Вип. 2. Нормування праці / уклад.: Т. Л. Кулаковська. Вип. 3 / уклад.: Н. І. Смаглова, Г. І. Солоіденко. Вип. 4 / уклад.: Т. Л. Кулаковська. Вип. 5 / уклад.: В. П. Здановська, Н. І. Смаглова), «Збірник нормативних документів із бібліотечної справи» (уклад. Л. П. Бондар, 2009), «Типові норми часу і виробітку на основні види робіт з управлінською документацією та документами особового походження на паперових носіях, що виконуються державними архівними установами» (уклад.: Г. В. Портнов та ін., 1997), Партико З. В. «Загальне редагування: нормативні основи» (2011), «Działalność bibliotek publicznych: wytyczne IFLA/UNESCO» (opracowane przez zespół pod przewodnictwem P. Gilla, 2002), «Англо-американські правила каталогізації» (2008).

У фонді зберігаються нормативні виробничо-практичні документи, підготовлені співробітниками відділу бібліотекознавства ЛННБ України імені В. Стефаніка, а саме: «Організаційні документи бібліотеки» (Вип. 1: Документи загальнобібліотечного характеру / відп. за вип. С. А. Арсірій, 1995. Вип. 2: Положення про підрозділи / відп. за вип. С. А. Арсірій, 2000), «Норми на основні процеси бібліотечно-бібліографічної діяльності ЛНБ імені В. Стефаніка НАН України» (у 3-х частинах, укладені співробітниками відділу бібліотекознавства ЛННБ України імені В. Стефаніка).

Окрему частку видань фонду відділу становить виробничо-практичні видання: Себта Т. М. «Методичні рекомендації до видання іншомовних писемних джерел ХІХ-початку ХХІ ст.», «Збереження бібліотечних і архівних фондів у несприятливих екологічних умовах: інструктивно-методичні рекомендації» (автори: А. Г. Бровкін та ін., 2005), «Санітарно-гігієнічна обробка документів, каталогів та засобів їх зберігання в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: (інструктивно-методичні рекомендації)» (уклад. Г. М. Новікова, 1997) тощо.

Значну категорію видань відділу становлять матеріали наукових і науково-практичних конференцій, серед яких «Матеріали 3-ї Міжнародної наукової конференції ІКС-2014 «Інформація, комунікація, суспільство 2014, 21–24 травня, 2014, Україна, Львів – Славське», «Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору: матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 21–23 жовтня 2014 р.)», «Сучасна бібліотека: філософія, інновації, якість роботи: матеріали науково-практичної конференції, (м. Харків, 23–26 квітня 2013 р.)», «Бібліотека і книга у контексті часу: збірник наукових статей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 17–18 квітня 2013 р., НІБУ, Київ», «Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів: матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 8–10 жовтня 2013 р.)» та ін.

Вагому частину видань відділу бібліотекознавства складають навчальні та методичні посібники, найбільшим попитом серед яких користуються Швецова-Водка Г. «Документознавство» (2007) та «Вступ до бібліографознавства» (2004), Седих В. «Історія бібліотечної справи в Україні» (2013), Онисько Г. «Основи інформаційних знань» (2010), Васильченко М. «Бібліотечні фонди» (1993), Антонечко І. П., Баркова О. В. «Каталогізація електронних ресурсів» (2007), «Бібліотечне краєзнавство на сучасному етапі» (авт.-уклад. Дрьомова Т. М. та ін., 2005), «Укладання друкованих каталогів книг громадянського друку (XVIII – початок ХХ ст.) із фондів бібліотек України» (уклад. Р. С. Жданова, 2005), Романюк М. М. «Загальна і спеціальна бібліографія: навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування» (2003).

Окреме місце у фонді займають фахові серіальні видання – 135 назв україномовних та іноземних періодичних і продовжуваних видань. Найбільш затребуваними є «Бібліотечний вісник», «Бібліотечний форум України», «Вісник Книжкової палати України», «Библиосфера», «Бібліотекознавство.

Документознавство. Інформологія», «Бібліотечна планета», «Научные и технические библиотеки». Попитом користуються збірники наукових праць провідних бібліотек, освітніх та наукових установ України, зокрема «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», «Вісник Харківської державної академії культури», «Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития».

У розділі «Видання ЛННБ України імені В. Стефаніка» фонду відділу широко представлено власні видання Бібліотеки. За аналізом запитів читачів великою популярністю серед яких користуються:

- щорічні наукові збірники: «Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаніка» та «Збірник праць Науково-дослідного Інституту пресознавства»;

- монографії: Романюк М. М. «Українська преса Північної Буковини як джерело вивчення суспільно-політичного життя краю (1870–1940 рр.)» (2000), Сніцарчук Л. В. «Українська преса Галичини (1919–1939рр.) і журналістикознавчий дискурс» (2009) та «Українська сатирично-гумористична преса Галичини 20–30 рр. ХХ ст.: історико-функціональний аспект та інтерпретаційні особливості» (2001), Романюк С. Д. «Олександр Барвінський – публіцист, редактор, видавець» (2009), Комариця М. «Українська «католицька критика»: феномен 20–30-х років ХХ ст.» (2007);

- історико-бібліографічні та історико-книгознавчі дослідження: Романюк М. «Українські часописи Львова: 1848–1939» (Т 1.:1848–1900; Т. 2: 1901–1919; Т. 3: 1920–1939. Кн. 1: 1920–1928; Т. 3. 1920–1939. Кн. 2: 1929–1939), «Іван Франко: бібліографічна спадщина» (упоряд. М. Вальо, 2008), Курилишин К. «Українська легальна преса періоду німецької окупації» (1939–1944 рр.) (у 2 т), Савка М. «Українська еміграційна преса у Чехословацькій Республіці (20–30-ті рр. ХХ ст.)» (2002), Ільницька Л. «Русалка Дністровая (1837) у бібліотеках і музеях світу» (2007), «Українська преса в Україні та світі ХІХ–ХХ ст.» (Т. 1 (2007): 1812–1890 рр.; Т. 2 (2009): 1891–1905 рр. Т. 3 (2011): 1906–1910 рр.), Наконечний Є. П. «Украдене ім'я. Чому русини стали українцями» (1998, 2001) тощо;

- науково-довідкові багатотомні посібники: «Репертуар української книги 1798–1916: матеріали до бібліографії» (Т. 1–9), «Українська журналістика в іменах: матеріали до енциклопедичного словника» тощо;

- бібліографічні та біобібліографічні покажчики: «Українська книга в Галичині, на Буковині, Закарпатті, Волині та в еміграції, 1914–1939 (уклад.: Л. І. Ільницька та ін., у 2 т.), «Ярослав Дашкевич» (уклад. М. Кривенко, 2006), «Луїза Ільницька» (уклад. Н. І. Кошик, Л. Я. Кужель, 2009), «Михайло Андрійович Голубець» (уклад.: Н. І. Кошик, Н. П. Прокопенко, 2010), «Богдан Жеплинський» (уклад.: М. З. Литвин, І. В. Морозова, 2011), «Валерій Трипачук» (уклад.: М. Литвин, І. Морозова, 2012) та ін.;

- видання, присвячені епістолярній спадщині окремих діячів науки, культури та мистецтва: «Листи Юрія Меженка до львів'ян (1923–1969)» (упоряд. М. А. Вальо, 2002), «Листи Михайла Грушевського до Михайла Мочульського (1901–1933)» (упоряд. Р. Дзюбан, 2004), «Листи Вячеслава Липинського до Осипа Назарука (1921–1930)» (упоряд. М. Дядюк, 2004) та ін.;

- видання про бібліотеку «Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаніка НАН України: документи, факти, коментарі» (упоряд. Л. І. Крушельницька, 1996), «Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаніка: переміщення і втрати фондів: збірник документів і матеріалів» (упоряд. Г. Сварник та ін., Т. 1: 1939–1945, 2010);

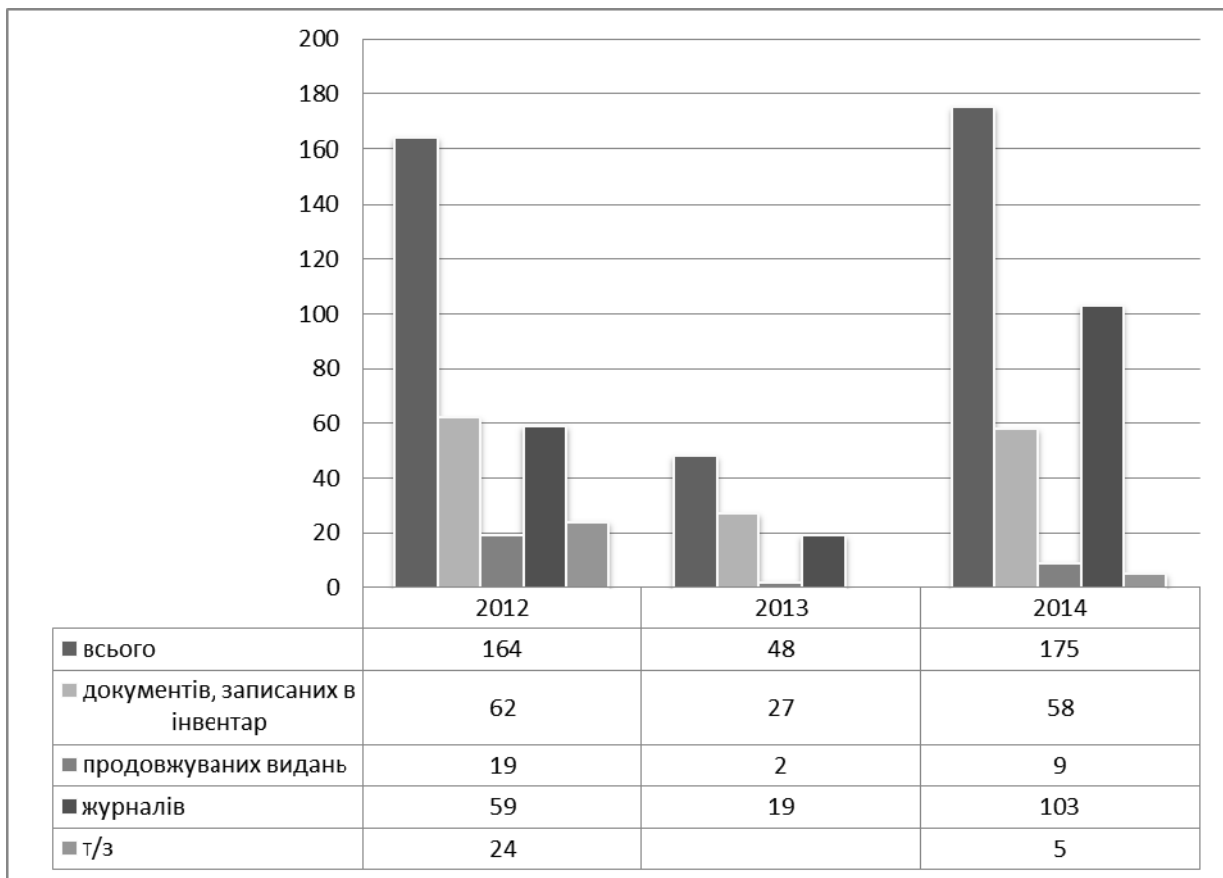
- покажчики видань бібліотеки та літератури про її діяльність: «Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаніка АН УРСР (1940–1980 рр.)» (уклад.: О. П. Куш, Л. П. Квятковська, 1982), «Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаніка НАН України: покажчик видань бібліотеки та літератури про її діяльність (1981–2000 рр.)» (уклад. Л. П. Квятковська, В. М. Мартинович, 2004), «Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаніка НАН України: покажчик видань бібліотеки та літератури про її діяльність (2001–2005)» (уклад. В. М. Мартинович, 2007), «Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаніка: покажчик видань бібліотеки та літератури про її діяльність (2006–2009)» (уклад.: Л. О. Ільницька та ін., 2010);

- матеріали наукових конференцій: «Бібліотека – скарбниця духовності : міжнар. наук. конф., присвячена 50-річчю Львів. наук. б-ки імені В. Стефаніка АН України, Львів, 5–8 вересня 1990 р.» (1993), «Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаніка: історія і сучасність:

доповіді та повідомлення Міжнародної наукової конференції, Львів, 28–30 жовтня 2010 р.» (2010), «Національна книжкова та рукописна культура: історія, методологія, джерельна база : матеріали міжнародної наукової конференції, Львів, 29–30 квітня 2009» (2009), «Українська періодика: історія і сучасність : доповіді та повідомлення десятої Всеукраїнської науково-теоретичної конференції, Львів, 31 жовтня – 1 листопада 2008 р.» (2008) тощо;

- автореферати дисертацій співробітників ЛННБ України імені В. Стефаника у галузі історичних наук та соціальних комунікацій, серед них Сніцарчук Л. В. «Українська преса Галичини (1919–1939 рр.): політико-правові умови функціонування, тенденції розвитку, організаційно-журналістська практика» (2010), Кривенко М. «Книгозбірня «Студіону» у Львові (1909–1940): історія, сучасний стан фонду» (2010), Осадця О. П. «Українська нотовидавнича справа у Галичині, Буковині, на Закарпатті та на еміграції ХІХ–першої половини ХХ ст.» (2005), Романишин Ю. О. «Видавнича та публіцистична діяльність ОУН і УПА на Західноукраїнських землях: (40–50-і роки ХХ ст.» (2004) та ін.

Аналіз динаміки надходжень документів до фонду відділу бібліотекознавства за останні три роки свідчить що величина нових надходжень не є стабільною та суттєво залежить від багатьох чинників, зокрема від бюджетного фінансування установи.

Динаміка надходжень документів до фонду відділу бібліотекознавства 2012–2014 рр.

Співробітники відділу бібліотекознавства регулярно здійснюють документальну перевірку видань на наявність. Мало використовувані, непрофільні, застарілі за змістом документи передаються до відділу основних книжкових фондів та наукового відділу періодичних видань імені Мар'яна та Іванни Коців.

Інформатизація бібліотечної галузі, розвиток новітніх інформаційних технологій сприяють розширенню можливостей задоволення потреб користувачів, підвищенню рівня і якості бібліотечних послуг. Впровадження інтегрованої бібліотечної системи ALEPH у 2007 році дало змогу повністю ввести фонд відділу бібліотекознавства в електронний каталог Бібліотеки. Користувачі обслуговуються за допомогою модуля циркуляції даної системи та мають можливість отримати інформацію про

наявність документа у фонді відділу, статус видачі. Модуль циркуляції надає можливість контролювати дотримання термінів користування документами [5].

У «Статистиці системи ALEPH» також є можливість проводити різнопланові статистичні аналізи та використовувати такі звітності, як: «Статистика книговидачі (видача, повернення, продовження) за період...», «Статистика відвідувань по категоріях читачів та бібліотеках за період...». Нові надходження до відділу відображено у розділі «Нові надходження» електронного каталогу ЛННБ України імені В. Стефаника.

Співробітники відділу бібліотекознавства приділяють належну увагу розкриттю фондів. З урахуванням потреб користувачів експонуються розгорнуті тематичні виставки бібліотекознавчої тематики «Інформаційні системи і технології в бібліотечній справі», «Бібліотечна справа в Україні: особливості становлення та розвитку», «Безперервна бібліотечна освіта: форми і методи професійного навчання», «Стародруки у бібліотечних фондах України».

Користувачам відділу надаються різноманітні бібліографічні довідки, в тому числі тематичні, уточнюючі, адресні і фактографічні, а також надаються консультації.

У рамках наукової теми «Ретроспективні фонди ЛННБ України імені В. Стефаника» проводиться робота щодо окреслення засад аналізу змісту бібліотечних фондів та дослідження окремих частини бібліотечного фонду. На підставі опрацьованих за науковою темою документів проводяться семінари, які супроводжуються оглядами фахових видань. Проведено семінари за темами «Науково-методичне забезпечення організації бібліотечних фондів», «Методичне забезпечення бібліотечно-бібліографічних процесів, пов'язаних із обслуговуванням користувачів», «Сучасні тенденції та перспективи бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів періодичними виданнями».

У відділі постійно удосконалюється робота з інформаційного забезпечення користувачів та розкриття спеціалізованого фонду шляхом застосування новітніх інформаційних технологій. З метою розкриття документного ресурсу відділу бібліотекознавства, створено та постійно поповнюється бібліографічна база даних, що містить аналітичні розписи статей з бібліотечної галузі. На її основі формуються та розміщуються на веб-сайті Бібліотеки двічі на рік випуски «Бібліографічного покажчика публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства».

Якісний склад фонду з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства та інформаційної діяльності, його розкриття за допомогою сучасних форм і методів сприяють найбільш повному задоволенню інформаційних потреб користувачів.

Список використаних джерел

1. Наказ № 39 від 30 травня 1940 року // ЛННБУ імені В. Стефаника. Архів. — Оп. 1, од. зб. 2. — 183 с.
2. Наказ № 86 від 10 жовтня 1940 року // ЛННБУ імені В. Стефаника. Архів. — Оп. 1, од. зб. 2. — 183 с.
3. Положення про кабінет бібліотекознавства // ЛННБУ імені В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 9, о/н. — Кабінет бібліотекознавства. — Од. зб. 5367. — 90 арк.
4. Звіт з праці Кабінету бібліотекознавства за I чвертьріччя 1941 р. // ЛННБУ імені В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 9 (Окремі надходження). — Од. зб. 5367. — 90 арк.
5. Кунанець Н. Е. Упровадження автоматизованої бібліотечної системи «ALEPH» у Львівській національній науковій бібліотеці України імені В. Стефаника / Н. Е. Кунанець // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2010. — № 1. — С. 25–33.